Genitale wratten

Wratten op of rond de penis, vagina of anus

Het doel van deze folder

Deze folder is voor mensen met wratjes op of rond de geslachtsdelen of de anus, en voor hun partner. Genitale wratten zijn een soa. Ze zijn vervelend, maar meestal onschuldig. Je leest hoe je ze herkent, wat er aan te doen is en hoe je anderen beschermt.

Wat genitale wratten zijn

Genitale wratten (condylomen) zijn wratjes op of rond de penis, de vagina, de schaamlippen of de anus. Ze komen door het humaan papillomavirus, maar door andere types dan bij hand- en voetwratten. Bijna altijd gaat het om HPV-type 6 of 11. Deze types geven geen kanker.

Hoe ze eruitzien

Het zijn kleine, zachte bultjes. Ze zijn huidkleurig, roze of bruin. Soms staan ze los, soms zitten ze in groepjes, als een bloemkooltje. Ze doen meestal geen pijn. Soms jeuken ze of bloeden ze een beetje.

Besmetting

Genitale wratten gaan over bij seks, ook bij huid-op-huidcontact zonder geslachtsgemeenschap. Tussen besmetting en het zien van de wratjes zitten meestal twee tot zes maanden. Het virus kan ook overgaan als je geen wratjes ziet. Een condoom geeft minder kans op besmetting, maar beschermt niet helemaal.

Naar de huisarts

Ga met wratjes bij de geslachtsdelen of de anus altijd naar je huisarts of een centrum voor seksuele gezondheid van de GGD. Behandel ze nooit zelf met een middel tegen gewone wratten. De huid is daar dun en kan beschadigen. De huisarts kijkt ook of het wel wratjes zijn en of een test op andere soa's zinvol is.

Behandeling

Genitale wratten kunnen vanzelf weggaan, maar dat kan lang duren. De huisarts kan je een middel geven dat je zelf aanbrengt, of de wratjes bevriezen. Soms zijn meer behandelingen nodig. Bij veel of hardnekkige wratjes verwijst de huisarts je naar de dermatoloog of de gynaecoloog.

Na een behandeling kan het virus nog in de huid zitten. Wratjes kunnen daarom terugkomen.

Zwangerschap

Ben je zwanger, vertel dat dan aan je huisarts. Sommige middelen mag je in de zwangerschap niet gebruiken. Overleg ook met je verloskundige.

Vaccin

Sinds 1 september 2026 geeft het Rijksvaccinatieprogramma een HPV-vaccin dat ook beschermt tegen de types die genitale wratten geven. Het werkt het best als je het krijgt voordat je seks hebt. Wratjes die je al hebt, haalt het niet weg. Wie vóór die datum is gevaccineerd, kreeg meestal een vaccin dat niet tegen genitale wratten beschermt.

Wat je zelf kunt doen

- Krab en scheer niet over de wratjes.
- Gebruik een condoom. Dat geeft minder kans dat je het virus doorgeeft.
- Ga voor een soa-test als je een nieuwe partner hebt of klachten krijgt.

Je partner

Vertel je partner dat je genitale wratten hebt. Een partner zonder klachten hoeft niet behandeld te worden.

Neem contact op met je huisarts of een centrum voor seksuele gezondheid bij:

- wratjes of bultjes op of rond de geslachtsdelen of de anus
- bloedverlies, pijn of een wondje bij de wratjes
- wratjes die terugkomen na een behandeling
- vragen over een soa-test

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont, dermatoloog, naar de NVDV/NVMM-richtlijn Seksueel overdraagbare aandoeningen (module Anogenitale wratten, 2024), de LCI-richtlijn HPV, het RIVM, Thuisarts en het e-book Wratten ontcijferd (Huidopleiding, 2026). Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026.